

A tartalomról:

Templomunk felújítása	2
Egyházkerületi beiktatás	3
Fehérvárcsurgói hálaadás	4
Munkaév kezdő összejevetel	4
Látogatás Schönblickből	6
Missziói nap Csurgón	6
Presbiteri bemutatkozás	7
FÉBÉ konferencia	8
EMKE konferencia	9
Irodalmi kör	10
Gyereksarok	11

GYÜLEKEZETI HÍRMONDÓ

2012. III. szám

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól!

Pál apostollal együtt köszöntöm a Gyülekezeti Hírmondó 2012. évi őszi számának olvasóit.

Ősz – az iskolakezdés ideje.

Ősz – a betakarítás ideje.

Ősz – a Reformáció évszakja.

Ősz – a halottainkra emlékezés időszaka.

Akár kezdésről beszélünk, akár lezáródásról, időszerű végiggondolni, mi ad gondolkodásunkban, döntéseinkben biztos irányvonalat, illetve mi határozza meg viselkedésmódunkat, az emberekhez, a teremtett világhoz való viszonyunkat.

Sokaknak gyermekkori képek kerülnek elő:

„amikor az iskolában csendes és szófogadó voltam, megdicsérték a szüleim – ezért ma is igyekszem csendesnek és szófogadónak látszani”

„gyerekkoromban a kortársaim kirekesztettek maguk közül, ezért azt tapasztaltam, hogy csak magamra számíthatok. Ma is inkább egyedül oldok meg mindent, nem számítok segítségre”

„sok testvérem volt, én voltam a legnagyobb. Szüleim rám bízta a kicsiket. Megszoktam, hogy vezetnem kell őket határozottan, biztosan. Ma is a határozottságot tartom fő erénynek”.

Másoknak már nem a gyermekkori élmények, hanem a felnőtté válás felismerései, vagy más esetben felnőttkori tapasztalatok a meghatározók.

„Gyerekkoromban sértődékeny, érzékeny voltam, de mióta megtapasztaltam, hogy Isten szeretetétől semmi el nem választhat, már ritkán bántódom meg, inkább a jósnak és a szeretetnek jeleire váltam érzékennyé”.

„Fiatalként kifejezetten konfliktuskerülő voltam, ám ahogy megláttam, hogy Jézus folyamatosan vállalja velem és értem a konfliktusokat, én is igyekszem a problémákat nem a szöveg alá seperi”.

„Zárkózott, magába forduló emberként nőttem fel. Amikor megismertem Jézus szeretetét, azóta keresem az alkalmat, hogy arról másoknak beszélhesek”.

Gondoljuk hát végig ezen az őszen, mi irányít, mi határoz meg minket!

Ehhez a végiggondoláshoz kötődik a Reformáció igéje 1. Kor 3:11-ből:

Más alapot senki nem vethet a meglevőn kívül, amely a Jézus Krisztus!

Pál apostol számára meghatározó, hogy a feltámadott Jézus megállította őt az úton, megszólította, és hitet ébresztett benne. Pál apostol számára olyanná vált Jézus, mint a ház számára az alap. Minden Jézusra épül, mindent Jézushoz mér, Hozzá igazít. Mindent Jézus hordoz.

Pál apostol arról beszél ebben a szakaszban, hogy a keresztyén közösségek vezetőit – és értsük ebben a keresztyén családok vezetőit is – Jézus határozza meg, Jézus gondolkodásuk, hitük, életfolytatásuk alapja.

A Reformáció korában ez a felismerés adott új lendületet mind az egyházi életnek, mind a kultúrának és a művészeteknek, mind a társadalmi berendezkedésnek: nem kell más alapot keresni, már adatott nekünk biztos, szilárd pont, amire építhetünk: Jézus.

Ma újra át kell esnünk ezen a reformáción. Amikor világunkat meghatározza a teljesítmény, amikor értékmérő a siker, amikor agyonterhelnek az elvárások, amikor gúzsba kötnék a törvények, fontos hallanunk Pál apostolt: nincs más alapra szükség, mint ami már adatott:

Jézus Krisztus. Mert könnyen beáll a korszellem sodrába a család is – és akkor érzi magát boldognak, ha eredményeket tud felmutatni: jól tanuló unokákat, sikeres gyerekeket. Könnyen a korszellem hatása alá kerülhet az egyén, és akkor tudná magát boldognak, ha kellő befolyásra tesz szert, ha valamiben feltűnő, kirívó. Könnyen a korszellem hatása alá kerülhet a gyülekezet is, és akkor érzi magát a helyén, ha sikeres, ha befolyása van a városban, ha tömegek figyelmét magára vonja. Pedig jövője annak van, aki Jézus Krisztusra, a halálból feltámadottra épít. Sikernek, hatalomnak, gazdagságnak hamar véget vet az idő. A halálból feltámadott Jézus azonban jövőt ad – ebben a földi életben és az örök életben egyaránt.

Őszi időben, az összegzés és újrakezdés idején mondjuk ki újra, emlékeztessük magunkat, családjunkat, gyülekezeti közösségünket, hogy erős alapot kaptunk Istentől: Jézus Krisztust.

Ő határozza meg döntéseinket, viselkedésmódunkat és gondolkodásunkat. Ámen.

Beszámoló templomunk felújításáról

„Uram szeretem házat, ahol laksz, dicsőséged lakóhelyét.” (Zsolt 26,8)

Az elmúlt év őszén a kihelyezett presbiteri alkalmon terveztük el templomunk felszentelésének 80. évfordulójára a programokat. Megfogalmazódott az igény a templombelső felújítására, a repedések megszüntetésére, a nyílászárók cseréjére, hiszen 16 éve történt a legutóbbi festés is.

Árajánlatokat kértünk be vállalkozóktól, melyek 5 millió Ft körül voltak. Pályáztunk az egyházmegyéhez, ahol 3 millió forintnyi támogatást nyertünk el. A gyülekezeti adomány gyűjtésére 2 millió forintot irányoztunk elő, ebből azonban 1.500.000 Ft folyt be a gyülekezet számlájára.

A tavaszi presbiteri gyűlésen építési bizottságot választottunk, feladata a felújítási munkáknál a szükséges döntések és részletkérdések megtárgyalása volt.

Az újabb bekért ajánlatok közül a csákvári LINGURÁR-ÉP KFT árajánlata került elfogadásra a bizottságban, így szerződést kötöttünk az 5.100.000 Ft bruttó értékű munkára.

Július elején megkezdődött a munka, ami a gyülekezet részéről jelentős előkészítést igényelt. A padokat bontani, kiszállítani, a falikarokat, hangfalakat és berendezési tárgyakat leszedni és eltárolni a gyülekezeti házban. Az orgonát többrétegű fóliázással kellett letakarni a por ellen. Nagy öröm volt megtapasztalni az összefogást és lelkesedést, mert a kérő szóra 20 önkéntes segítő szorgoskodott, így két nap alatt végeztünk az előkészületekkel.

A vállalkozó az embereivel rövid időn belül magas állvánnyal beépítette a templomot és megkezdődött a szakmunka. A templomtér fölötti földmre 20 cm vastag üveggypaprt hőszigetelést terített le. A feltáskásodott vakolatok levereése, a repedések kibontása után gondosan kiékeltek a téglahézagokat, és speciális rugalmas fugahabarcscsal kitöltötték a hézagokat, majd hálóval erősítették meg a vakolatot. A belső lábazat is új, szellőző vakolatot kapott. A repedezett mennyezetet üvegszövet háló gletteléssel erősítették meg alulról.

Az ablakok bontása után korszerűen hőszigetelt, gyárilag festett, nyitható új ablakokat építettek be.

Elkészült a templomkapu díszborításának cseréje is.

A glettelési és festési munkák augusztus második felére jó minőségben elkészültek. Az állványok bontását követően a védőfóliák eltávolítását és a durva takarítást augusztus 20-ára a vállalkozó időre befejezte.

Istennek legyen hála, hogy balesetmentesen, szervezeten, jó minőségű munkával teljesítette vállalt feladatát *Lingurár Zalán* és csapata. Gazdag áldás legyen további munkájukon és életükön, ezúton is köszönjük a lelkiismeretes munkájukat.

Augusztus 21-től kezdődő héten, ismét *Budahegyi Ferenc* gondnok vezetésével, a padok visszaépítésétől kezdve az összes berendezést letakarítva, a padlót felsikálva a gyülekezet lelkes önkéntes csapata állította vissza a templom rendjét. *Takács László* a villamos bekötéseket szakértelemmel elvégezte, és az oltártérben elhelyezett új reflektorokkal ajándékozta meg a gyülekezetet. Istenünk gazdagon

áldja meg minden segítő, lelkes hittestvérünk életét, akik ebben a felemelő közös munkában részt vállaltak, akik pénzügyi adományaikkal ehhez a felújításhoz hozzájárultak.

Van még a felújítással kapcsolatban kötelezettségünk is, mivel a végszámla még nem került a vállalkozónak kifizetésre forráshiány miatt. Kérem a gyülekezetet, hogy akik még nem támogatták, de van lehetőségük, a felújításhoz történő anyagi hozzájárulást tegyék meg személyesen vagy a gyülekezet bankszámlájára „adomány a székesfehérvári templom felújítására” címen, hogy mielőbb rendezhessük a számlát a vállalkozóval.

Kiss László felügyelő

A város ajándéka

Dr. Cser-Palkovics András polgármester májusban a templom szentelésének 80. évfordulóján az ünnepi közgyűlésen kedves, megható köszöntőt mondott.

A díszoklevél mellett a templomunk előtti tér burkolásának, és két kis zöld sziget kertészeti tervét adta át ajándékként.

A terven, ábrázoltan a főbejárat centrumában, gyülekezetünk hivatalos Luther rózsás körpecsés nyomata szerepelt.

Az újonnan hivatalba lépett presbitérium a tervet június 14-én elfogadta és levélben az elnökség megköszönte a gáláns kezdeményezést.

Nagy örömünkre július közepén felvonultak a gépek, az építők és megkezdődött a díszburkolat építése.

A templom főbejáratú lépcsője az évtizedek alatt össze-töredezett és megsüllyedt.

Hirtelen aktuális lett a lépcsősor helyreállítása is. A kő lépcsőelemek bontását, megmunkálását és visszaépítését *Huszár Péter* sárbogárdi kőfaragó mester végezte el.

A lépcső stabil beton alapozását *Lingurár Zalán* szakemberei készítették. A templom lépcsők helyreállítása 456.000.- Ft-ba került amely nem tervezett kiadást jelentett, de a térburkolat szintbeállítás miatt halaszthatatlanul el kellett végezni.

Augusztus 20-ára a díszburkolat és a lépcső is elkészült, pompázott a nyári verőfényes napsütésben.

Köszönjük a beváltott ígéretet, az évfordulóhoz méltó szép ajándékot városunk vezetőjének és az önkormányzatnak. Isten szeretete és gazdag áldása legyen magánéletükön, munkájukon mellyel a város lakóit szolgálják.

„Tőle, általa és érte van minden: övé a dicsőség mindörökké.” (Róm 11,36)

„Akiket pedig Isten lelke vezérel, azok Isten fiai” (Pál Róm. 8,14)

Beiktatták egyházkerületünk új felügyelőjét

A címadó ige ezelőtt tíz évvel lett belevésve *Mészáros Tamásnak*, egyházkerületünk új felügyelőjének zseborájába. Az órát családjától, feleségétől kapta 40. születésnapjára. Azóta ez az ige egész életének iránymutatója lett. Most, amikor a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület felügyelőjének beiktatták, ez az ige szolgált *Szemerei János* püspök prédikációjának alapjául is. Az ünnepi istentiszteletre 2012. augusztus 26-án vasárnap délután került sor a csákvári evangélikus templomban. A püspök mellett liturgusként *Bencze András* püspökhelyettes, valamint *Szebik Károly* helyi lelkész szolgált. Az alkalom zenei keretét a gyülekezet énekkara, valamint a lajoskomáromi fúvószenekar adta. Az ünnepi alkalomra a mi gyülekezetünkben is több mint 10 fő utazott Csákvárra. Jelenlétünkkel is ki akartuk fejezni az új felügyelő iránt érzett tiszteletünket, az eddigi szolgálatának elismerését és a további szolgálatához szükséges bizalmunkat.

„Születésemről fogva Isten tenyerén tudhatom magam” vallja magáról *Mészáros Tamás*. A mondás arra utal, hogy olyan családba született, ahol az élet középpontját Isten igeje, és az egyházi, gyülekezeti szolgálat jelentette. Édesapja és nagyapja is gyülekezeti felügyelőként szolgált. Az ő nyomdokaikba lépve lett előbb gyülekezeti felügyelő, majd több cikluson keresztül egyházmegyei felügyelő. Ebben a szolgálatában a székesfehérvári gyülekezettel is jó és szoros kapcsolatot épített ki. Sokan közülünk barátunkat tisztelhetjük benne.

Egyházkerületi felügyelőnek történő beiktatásán az igehirdető püspök személyes emlékeket idézett a több évtizedes ismeretségükre hivatkozva, a közös ifjúsági táborokig visszamenőleg.

Az új szolgálat, az egyházkerület elnökség tagjának lenni, új feladatokat ró a felügyelőre és az elnöktárs püspökre egyaránt. Az ige kapcsán a püspök kifejtette: nem mindegy, hogy vezérlés nélküli, önvezérelt (értelmünk, érzelmeink vagy ösztöneink által vezérelt), vagy Istentől vezetett emberek vagyunk.

A Lélektől vezérelt emberek azok, akik Isten Lelkének vonzásában formálódnak, akiket a szeretet vezérel döntéseinkben.

Az istentisztelethez kapcsolódó ünnepi közgyűlést a leköszönő felügyelő, *Szabó György* vezette. Először *Mészáros Tamás* székfoglalója hangzott el, melyben elsőként megköszönte a csákvári evangélikus közösség, valamint családja támogatását. Beszédében is visszatért az „iránymutató” ige:

Ahol a gyülekezet élén olyan szolgatársak állnak, akiket *Isten Lelke vezérel*, és akik számára Isten törvénye nem külső kényszer, hanem belső késztetés, ott, azon a gyülekezeten áldás van. Végül konkrét reménységét is megfogalmazta: azt, hogy nem marad egyedül a vállalt feladatban, hanem társakra talál.

Ezután következtek az egyházi és világi szervezetek képviselőinek köszöntő szavai.

-*Próhla Gergely* országos felügyelő a Magyarországi Evangélikus Egyház elnöksége nevében

-*Radosné Lengyel Anna*, a déli kerület felügyelője

-*Smidélusz Zoltán*, a dunántúli esperesek közül

-*dr. Gimesi Szabolcs*, az egyházmegyei felügyelők nevében

-*dr. Korányi András*, a zsinat lelkészi elnöke

-*dr. Huszár Pál*, a Dunántúli Református Egyházkerület főgondnoka

-*Mohos Gábor*, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, a római katolikus egyház nevében

-*Szebik Károly*, a csákvári, csabdi és bicskei gyülekezetek nevében

-*Herczog Edit* (Csákvár), az Európai Parlament magyarországi képviselője

Szemerei János püspök jelképes ajándékként egy hajlított nyelvű esernyőt hozott, amely kinézetében ugyan a pásztorbotra emlékeztetett, mégis más a funkciója. A kerületi felügyelő feladata az, hogy védőernyőt tartson az egyházkerületben élők és szolgálók fölé.

Utolsóként *Szabó György* köszöntötte utódát egy áldással és öleléssel.

A népes gyülekezetből akik a protokolláris hozzászólások során nem kaptak szót, ezek után az udvaron felállított sátrak védelmében találkozhattak az új kerületi felügyelővel. A csákvári gyülekezet vendégszeretét élvezve, baráti beszélgetésekre és kedves ismerősökkel való személyes találkozásokra is lehetőség nyílt.

A templomban átélt, meghitt ünnepélyes hangulat után, az udvaron kialakult – legalább olyan fontos – családi légkörben zárult a beiktatási ünnepség.

Isten áldását kérjük az új egyházkerületi felügyelőnk szolgálatára!

Prépost Károly

Rövid tájékoztatás a Missziói Kör programjairól

A Missziói Kör minden kedden 15 és 16 óra között tartja alkalmait.

Összejöveleinkben a bevezető ének és a napi ige olvasása után különböző programok vannak: készülés a karácsonyi vásárra, aktuális témákról rövid előadások, kirándulások: folytatjuk az evangélikus templomokat látogató alkalmainkat.

A részletes program minden hónapban elkészül a pontos dátumokkal.

Szeretettel várunk minden érdeklődő testvérünket.

Pirka Lajosné, Kati

A Fehérvárcsurgói Leányegyház templomának ünnepélyes hálaadó istentiszteletéről

2012. szeptember 16. délután 4 óra. Már hetek óta vártuk ezt a napot és időt. Elképzeltük, beszéltünk róla, tervezgettük, készülődtünk rá, imádkoztunk, hogy minden szépen menjen majd...

És egyszer csak vasárnap lett. Jöttek a vendégek, jöttek az érdeklődők és csak teltek a helyek és egyre többen lettünk. Amikor felcsendült az Erős vár a mi Istenünk, jóleső érzéssel néztem be a templomunk ajtaján. Azt kívántam magamban, hogy bárcsak minden vasárnap pótshékeket kellene beállítanunk és ilyen szépen szólna az énekünk mindig.

A hálaadó istentiszteletünkön *Szarka István* esperes hirdetett ígét. Szavai – bár a templom elkészült, nem azt jelenti, hogy most már pihenhetünk, hanem most kezdődik az igazi munka, étellel megtölteni azt – most is a fülemben csengenek.

Házigazdának *Kiss László* székesfehérvári felügyelőt kértük fel, aki örömmel vállalta a feladatot. Az istentiszteleten szolgáltak: *Bencze András* püspökhelyettes és *Lázárné Tóth Szilvia* beosztott lelkész, *Bencze Réka* a kántori szolgálatot végezte, a Székesfehérvári Evangélikus Énekkar, a helyi Csurgói Csalogány Kamarakórus, *Kiss Gréta* és *Nagy Réka* verset mondtak, és *Molnár Gyuláné Mártika*, *Molnár Gyula* *Nagykezü Jézus* című versével melengette meg szívünket.

Kiss László köszöntötte meghívott vendégeinket: a gyüleke-

zetünkben szolgált lelkészeket (*Szevik Károlyt*, *Süller Zsoltot*, *Pethő Juditot*), *Mészáros Tamást* a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület új egyházkerületi felügyelőjét, az MVH, a Bakonyért Egyesület képviselőit, a kivitelező vállalkozások vezetőit, a község református lelkipásztorát és gyülekezetének tagjait, a keresztyén Advent Közösség vezetőjét, a katolikus híveket, községünk polgármesterét és minden kedves vendéget.

A köszöntések sorában felszólalt *Bajkai János* a Bakonyért Egyesület képviselőjében, *Schmidtne Cser Viktória* Fehérvárcsurgó Polgármestere, *Mészáros Tamás* kerületi felügyelő, *Pethő Judit* lelkész és *Bencze András* lelkész.

Az ünnepség keretében beszámolót láthattunk, mind a külső, mind a belső felújítást illetően. A külső felújításról *Kiss László*, a belső felújításról *Szabó Attiláné* készített illusztrált tájékoztatót, melyben mindketten kiemelték a sok-sok segítséget, anyagi és munkában tett áldozatot, a kivitelezők és az önkéntesek körében.

Az istentisztelet után minden kedves vendéget szeretettel vártunk a művelődési házba egy szerény állófogadásra.

Az ünnepségről videó-felvétel és fotók is készültek.

Szabó Attiláné presbiter

Kihelyezett munkaév kezdő összejövetel Révfülöpön (2012. augusztus 24-25.)

„A hitből fakadó imádság megszabadítja a szenvedőt, az Úr felsegíti őt.” (Jak. 5,15)

Gondolatok

A bibliai idézet, a munkaév kezdő összejövetel kezdő napjára, az „Útmutató” által megadott íge, mely összejövetelünk alaphangját fejezi ki. A két nap során sokszor előke-rült az ima ereje, fontossága. Ez a gyakorlatban leginkább az együttlétni befejezésekor tartott „csendséta” meghitt perceiben vált mindannyiunk számára lélekben átélt élménnyé.

A levélben kiküldött meghívó az *Egyházközség presbiterei és aktív tagjai részére* megszólítással kezdődött. Utólag megállapíthatjuk, hogy az ott összegyűltek, családtagjaikkal együtt, kivétel nélkül gyülekezetünk aktív tagjainak számíthatnak. Tudjuk és reméljük, hogy rajtuk kívül is sok testvérünkre elmondhatjuk ugyanezt, csak most ezen az együttléten nem tudtak részt venni.

Ebben az írásban nem a két nap programjait szeretnénk sorra venni, hanem három fiatal, most megválasztott presbiterünk gondolatait, érzéseit és élményeit adjuk közre az egész gyülekezet számára.

(Sorrendben a rövid kis írásokat *Takács László*, *Schmidtne dr. Szurma Szilvia* és *Emmer Kata* készítették.)

Rendkívül jó érzéssel töltött el, hogy milyen gondos szervezés, odaadó munka előzte meg a hétvégét, hogy ezen a késő nyári napon „csak” a gyülekezetünk, egyházunk és egymás jobb megismerése tölthesse ki az időnket.

Jólestek a későn jövőket fogadó barátságos pillantások, így már az első percektől úgy érezhettük magunkat, mintha a tavaszi utolsó megbeszélések, összejövetelek valamelyikén, vagy épp a templomfestés körüli munkálatokon lennénk.

Nagyon szerencsésnek tartom az előadó kiválasztását. Érdekes volt látni, hogy ennyi világi és egyházi (felügyelői) feladat ellátása után, hogy tud égni valakiben a tűz, hogy viheti előre az „örök fiatalokat” a lendület.

Érdekes és építő volt látni egy a miénktől részleteiben eltérő gondolkodást, egy másik megvilágítást is. Örömmel hallgattuk, egy sok helyütt megfordult embertől az eltérő gyülekezetek eltérő szokásait és megoldáskeresését.

Levezetésnek úgy érzem szükség volt az éjszaka nyugalomára, és arra, hogy a rendkívül szuggesztív előadás, és a már-már provokatív gondolatok leülepedjenek, egységes egész képpé álljanak össze. Talán a szombati konkrét meg-

beszélések előrehaladását is segítette, a bennünk kialakult, esetleg módosult álláspont, szemlélet. Építők voltak a spontán kialakított csoportokban folytatott beszélgetések, eszmecsere.

A hétvége méltó megkoronázása volt a „csendséta”, amely rendkívül nagy lelki töltetet adott, és segített lélekben felülemelkedni a prózai, világi problémákon. Ebben a pár percben elgondolkodhattunk azon, hogy az Úr Jézus miért hívott bennünket erre az életre, mire tanít bennünket és mennyi mindennel körülvész, hogy érezzük az Ő áldott szeretetét.

Remélem és bízom benne, hogy ezzel a töltettel fölvertéve, újult erővel kezdhjük gyülekezetünkben a következő munkaévet.

Ehhez kívánok mindenkinek igaz, mély hitet és jó testi-lelki erőt!

Takács László

Gazdag élmények a nyár végén, a gyülekezeti munkaév kezdetén

Újonnan megválasztott presbiterként először kaptunk meghívást Révfülöpre, az évkezdő gyülekezeti munkatársi hétvégére. Természetes volt, hogy kisfiainkat is visszük, és családotul vágunk neki az útnak. Kíváncsiak voltunk, hiszen még nem voltunk ilyen hosszán együtt gyülekezeti tagokkal, és bizakodtunk is, hogy alkalmunk lesz többekkel egy kicsit jobban megismerkedni.

Pénteken délelőtt a csodás Káli-medence felől érkeztünk a Balaton északi partján fekvő oktatási központba. A parkolóban hamarosan újabb testvérekkel találkozunk, majd elindultunk felfedezni a közeli strandot. Este öt órakor áhítattal kezdődött a közös program. Három éves kisfiunk, Marcika közben békésen elszunnyadt.

Vacsora után *Garádi Péter*, a budaörsi gyülekezet volt felügyelője tartott gondolatébresztő előadást, melyen szokatlan nyíltsággal, közvetlenséggel beszélt egyházunk és gyülekezeteink problémáiról. Közben a gyerekek birtokba vették az oktatási központ kertjét, ping-pong asztalát.

Másnap délelőtt közös éneklésre nyílt lehetőség a Schwäbisch Gmünd-i gyülekezet ugyancsak itt tartózkodó tagjaival. Nagyon kedves volt, ahogyan türelemmel megtanítottak nekünk egy német éneket. Viszonzásul a mi karvezetőnk, Erzsike is tanított egy kis kánont.

A német testvér-gyülekezet lelkésze németül beszélt – kérdésekre is válaszolva – az ő gyülekezetük életéről, működéséről. Nagyon tanulságos volt arról hallani, hogy náluk milyen sokan járnak istentiszteletre, és hogy a „jéghegy csúcsán”, az istentiszteleten túl mennyi csoport működik a gyülekezeten belül. Minden korosztályt, sokféle igényt igyekeznek lefedni a különféle kiscsoportos gyülekezeti alkalmakkal. Példának hozták fel, hogy a gyerekeket leginkább a zenével tudják odavonzani, így több zenés foglalkozást is tartanak nekik. De ezeken felül van kismamák összejövetele, vagy kisgyermekes szülők csoportja is. Ezeken az összejöveteleken nem feltétlenül a Biblia a téma, hanem legtöbbször a szülők között tapasztalatcsere zajlik. A gyülekezeti alkalmakra leginkább személyesen invitálják egy-

mást a testvérek.

Számukra viszont újdonság volt a mi évnyitó munkatársi közös hétvégénk. Végezetül a német testvérektől egy „paraszthárfát” kapott a gyülekezet ajándékba, mely hangszer jelentősége abban áll, hogy bárki – kevés gyakorlással – megszólaltathatja.

Timi koordinálásával egy ismerkedési – csapatépítési játékos foglalkozásra is sor került, ahol tényleg kicsit jobban meg tudtunk ismerkedni egymással.

A közös hétvégét csendséta és áhítat zárta.

Ez úton is szeretnénk megköszönni Andrásnak, Timinek és a többi szervezőnek, hogy ilyen tartalmas, szép élményekkel gazdagodhattunk a nyár végén és egyben a gyülekezeti munkaév kezdetén. Kívánom mindenkinek, hogy az itt tapasztaltakat felhasználva, hitben megerősödve vágjon neki a következő időszaknak.

Schmidtne dr. Szurma Szilvia

Révfülöpi élménybeszámoló

Most, amikor az őszi ruhák már előkerültek a szekrényből, a szandált zárt cipőre cseréltük, olyan hihetetlen, hogy az alig pár hete tartott révfülpői találkozónk még tikkasztó melegben zajlott. Jóleső örömmel gondolhatunk vissza a közös strandlásra, amikor a révfülpői Balaton part árnyas fái alatt hűsöltünk az úszkálás és fürdőzés után.

A két nap élményekkel teli volt. Az esti séta a mólón, a késő esti zsíros kenyér evés, ahol előkerültek az otthonról hozott finomságok és gyümölcsök, mind beszélgetéssel telt. Sokszor erre nincs módunk a vasárnapi Istentisztelet után.

Garádi Péter péntek esti előadása rendkívül elgondolkodtató volt. Nagyon tetszett, az elhivatottsága, a tenni akarása, de egyben elszomorított az, ahogy a mai evangélikus egyház helyzetét látja. Az előadás nyomtatott formában kiadott vázlata, a benne lévő kérdésekkel, gondolatokkal, felvetésekkel elmélyülésre készítetnek. Olyan olvasmányt kaptunk, amit többször érdemes átolvasni, amiből erőt meríthetünk.

A találkozó sokat jelentett számomra, mivel az eddig kevésbé ismert testvéreket is közelebb érzem magamhoz. Az ilyen összefüggések formálják, erősítik a közösséget, a jó hangulatú találkozó remélem jövőre megismétlődik.

Emmer Kata

A Révfülpőn tartott munkaév kezdő összefüggésen alkalom volt lelkieken, gondolatokban és gyülekezetépítési módszerekben gazdagodni. Az ott megfogalmazott teendők elvégzése, gyakorlati megvalósítása, az előttünk álló év feladata.

Isten áldása legyen gyülekezetünk életén, és valamennyi aktívan tevékenykedő testvérünk szolgálatán!

Látogatás a Schönblick testvérgyülekezetből

A tavalyi révfülöpi Ordass Lajos Képzési Központ megtekintése után született német testvéreink ötlete, hogy egy nagyobb csoport ellátogat ide hosszabb időre. A megvalósítás augusztus 19-28. között történt. Tízen pihentek és töltöttek ebben a szép környezetben, köztük régi ismerősök: *Heinrich Kaufmann* a feleségével és egyik lányával és *Magdalene Notz (Maggi)* a gyülekezeti vezetők közül. Külön örömünkre szolgált, hogy a csoport nagy része fiatalokból állt.

Az itt töltött idő alatt többször volt lehetőség találkozni németországi testvéreinkkel. Budapesti villámlátogatásukra elkíserte őket *Bencze András* lelkész és *Mescha Wilfried*. A Budavári gyülekezet lelkipásztora, *Balicza Iván* fogadta a kis csapatot sok szeretettel, bemutatva az ottani gyülekezetet, és a templomot is megtekintették. Ezt követően lehetett gyönyörködni a város panorámájában a Halászbástyáról letekintve, és a Mátyás templomban. Úton visszafelé a vendégek egyhangúlag úgy nyilatkoztak, hogy Budapestre vissza kell térni hosszabb időre.

A következő találkozást az egyházi évkezdést előkészítő, immár hagyományossá vált „házon kívüli” révfülöpi alkalom tette lehetővé, amelyen gyülekezetünk lelkészei, presbiterei és munkatársai vettek részt. Nem csak az asztali áldást és hálaadást mondtuk közösen az étkezések alkalmával, de a péntek esti kötetlen beszélgetések és a szombat délelőtti közös éneklés is szép élmény marad. Mindkét gyülekezet számára hasznos lehet a tapasztalatcsere a gyülekezeti életről. Számunkra különösen a rendszeres kiscsoportos házi alkalmak jelentettek újdonságot, sok e témában felme-

rült kérdésre kaptunk választ a *Kaufmann* házaspártól és *Maggitól*. Többünkben megfogalmazódott, ez számunkra is követendő példa lehet.

Ajánlatot kaptunk diákok nyári foglalkoztatására az ottani egyházi üdülési központban, ami sok előnnyel járhatna számunkra a nyelvgyakorláson kívül is. Már csak a jelentkezőket várják.

Egy meglepetésről is szeretnék megemlékezni. A Schönblick gyülekezet jótékonyági koncertjeinek bevételeiből egy speciális, rövid ismerkedés után zenei előképzettség nélkül is bárki által megszólaltatható, igen szép hangú hárfát ajándékozott gyülekezetünknek. Nagy előnye a hangszernek, hogy hordozható – akár kerékpáron is. Köszönet érte ezúton is.

A szombat délutáni búcsút követően vendégeink a vasárnapi istentiszteletünkön együtt örvendtek velünk a belülről is megújult templomban.

Heinrich Kaufmann átadta az otthon maradtak, így *Scheuermann* lelkész köszöntését. Bemutatván a gyülekezetnek az ajándék hangszert, amit több fiatal sikerrel szólaltatott meg.

A vasárnapi ebédet vendégeink családi körben költötték el, majd egy rövid városnézést követően kávéval vártuk őket a gyülekezeti házban. Ajándék átadással, fényképezéssel, kölcsönös meghívással vettünk búcsút egymástól a viszontlátásig, amit mindannyian szívből remélünk és várunk.

Ein feste Burg ist unser Gott! - Erős vár a mi Istenünk!

Mescha Wilfried és Judit

Missziói családi nap Fehérvárcsurgón

2012. augusztus 11-én, szombaton missziói családi napot tartottunk Fehérvárcsurgón.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Evangelizációs és Missziói Bizottsága pályázatot írt ki az evangélikus gyülekezetek és egyházmegyéik missziói munkájának támogatására. Ezen a pályázaton nyertünk erre a rendezvényre egy nagyobb összeget.

A templomfelújítás munkái közben jött az ötlet, hogy a gyülekezettől elszakadt egyházfiakat, nem gyülekezeti tagokat és az aktív csurgói evangélikusokat összegyűjtsük, és együtt eltölthessünk néhány kellemes órát.

Reggel 9 órától késő délutánig színes programok várták a vendégeket.

Missziós családi napunkat igei köszöntővel és közös énekléssel kezdtük, majd egy kirándulással folytattuk a községet körülölelő dombok közt egészen a víztározó partján fekvő vadasparkig. Ezalatt készült a finom ebéd a háziasszonyok segítségével. Az idő rendkívül változékony volt, így a kirándulásnak egy megérkező esőfelhő vetett véget. Néhány autóval hoztuk a gyülekezeti házba vissza a megfáradt kiránduló csapatot. Az ebédet befejezve vetélkedővel folytat-

tuk programunkat, amelyre nem csak gyermekeket, hanem szülőket, nagyszülőket is vártunk. A vetélkedő kvízzjátékból állt a felújított templomunk történetéről, egyházmegyénk gyülekezeteiről, bibliai történetekről, illetve ügyességi és közösségi játékok is voltak.

Missziós napunkat családi istentisztelettel, benne evangélikus igehirdetéssel, tanúságtételekkel és rengeteg énekléssel zártuk.

Az alkalom azonban csak hivatalosan ért véget, mert olyan jól éreztük magunkat, hogy a táborúz körül még sokáig beszélgettünk, nevetgáltunk.

"Legyetek mindnyájan egy. Amint te, Atyám bennem vagy s én benned, úgy legyenek ők is bennünk, hogy így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem." (Jn. 17, 21)

Szabó Attiláné presbiter

„Szolgálatomban Jézus Krisztust követem, ahogyan Őröla a Szentírás és Hitvallásaink bizonyosságot tesznek”

Az egyházi tisztségviselők esküjéből választott idézet Hírmondónk 2007. év 4. számában elindított sorozatának a főcíme, mottója. A sorozat célja, hogy bemutassuk az egyház községe presbitériumának, vezetőségének egy-egy tagját, hogy a gyülekezet jobban megismerje őket. Kiseb szünet után a bemutatást folytatjuk, mert az idei választások révén, több újonnan választott testvérünk most került be gyülekezetünk vezetőségébe.

Célunk, hogy idővel minden tisztségviselő bemutatásra kerüljön.

Most következzen az idei évben megválasztott **Tarné Lukács Gabriella** presbiter bemutatkozása:

„Törekedjete a szeretetre, buzgón kérjete a lelki ajándékokat, De leginkább azt, hogy prófétáljatek.” (I. Kor. 14,1)

Nevem, **Tarné Lukács Gabriella**. Székesfehérváron születtem 1966-ban. Az akkori lelkész, **Nagy Tibor** bácsi keresztelt.

A Vántus Károly Szakközépiskolában érettségiztem. 1988-ban meghalt a nagymamám, akinek a halálát csak nagyon nehezen tudtam feldolgozni. Akkor kerültem közelebbi kapcsolatba az Úr Jézussal. **Bencze András** lelkész, és az ifjúság szeretete, segítsége kellett ahhoz, hogy túljussak a bánaton. 22 évesen, még ebben az évben konfirmálkodtam. 1991-ben mentem férjhez. Győrújbaráton élünk férjemmel, két gyermekünk született, Róbert és Krisztina. 2003-ban, nehéz körülményeink miatt költöztünk Székesfehérvárra. A férjem 2004-ben meghalt.

Az azóta eltelt években a gyülekezet sokat segített anyagiilag, lelkiileg egyaránt. Ezt nagyon köszönöm mindenkinek!

Édesanyám, **Viola néni** és **Molnár Gyuszi** bácsi személyisége példaértékű számomra.

Évek óta én is szívesen vállalom szolgálatot a gyülekezetben. A hajléktalan szállón végzett szolgálatban, énekarban, nyári hittanábork felügyeletében, hittanórai helyettesítésben veszek részt.

Közben a saját képzésemet is fontosnak tartva, több hittestvéremmel együtt rendszeresen járok a Piliscsabán évente megtartásra kerülő „gyülekezeti munkatárs képzőre”.

A hetente tartott „elmaradt hittanórák” felnőtt bibliakörnek is aktív tagja vagyok.

Már a presbiternek történő jelölésem is nagy megtiszteltésként ért. Megválasztottak, ezáltal tudom, hogy újabb feladatok és szolgálatok várnak rám. Kellő felelősségtudattal és elkötelezettséggel próbálok megfelelni a rám váró valamennyi szolgálatban. Hálát adok Istennek valamennyi Tőle kapott feladatért! Azt is tudom, hogy Isten segítsége nélkül képtelen lennék a szolgálatok ellátására. Hiszek Isten segítségében, hiszen igyekezetünk szerint neki szolgálunk.

Irányadónak Pál apostol szavait tartom:

„A szeretet ne ne legyen képmutató. Iszonyodjatek a gonosztól, ragaszkodjatek a jóhoz, a testvérszeretethez legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők, a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a lélekben buzgók: az Úrnak szolgáljatek.” (Pál Róm. 12, 9-11)

Erős vár a mi Istenünk!

Tarné Lukács Gabriella
presbiter

Felkészítés felnőtt keresztelekre és konfirmációra

Gyakran előfordul, hogy felnőttként kezd nyílni valakinek figyelme Isten felé. Akár részesült a keresztségben kisgyermekként, akár még nem kapta meg ezt az ajándékot. Sőt: lehet, hogy valaki tizenkét-tizenéves korában egyszer már konfirmált, de fiatalként eltávolodott a hittől. Hadd bátorítsuk – különösen házasságra készülő és gyermeküket váró – felnőtteket arra, hogy a Biblia tanítását jobban megismerve, hitük megerősítését kérjék Istentől egyéni imádságban, a lelkészekkel való közös – akár négy-szemközt készüléssel -, és a gyülekezet előtti hitvallással. Felnőtt keresztelekre és konfirmációra való felkészítést előzetesen egyeztetett időpontokban tudunk biztosítani az érdeklődők számára.

Jogsegélyszolgálat

Törekszünk arra, hogy gyülekezetünk valódi családként működjék. Ezért jelezzük Testvéreinknek, hogy a lelkipásztori szolgálat, a nevelési tanácsadás mellett jogi kérdésekben is készségesen állunk rendelkezésre. **Schmidt né dr. Szirma Szilvia** presbiter testvérünkhöz **Bencze András** lelkészen (06-20-8243301) keresztül fordulhatnak kérdéseikkel.

„Hit a változó világban”

Beszámoló a Piliscsabán megtartott FÉBÉ konferenciáról
(2012. augusztus 23 – 26.)

A gyülekezetünkben 4-en indultunk erre a konferenciára (*Molnár Gyuláné, Márta; Fehér Károlyné, Lenke; Szőke Ferencné, Ani és én Barkó Jolán*).

Célunk az volt, hogy a korábbi években is megtapasztalt jó élményeinket újból megtaláljuk, feltöltődjünk, megpihenjünk.

A konferencia nagyon sokféle és sokrétű programot tartalmazott, ezért csak rövidebb ismertetésre vállalkozom. Kezdem azzal, hogy számtalan ajándékot is kaptunk.

Ezek közül az elsőt itt közre adom.

Jézus nélkül
semmit sem tehetsz.

Jn 15, 5

Ezt az ígés lapot, az első alkalommal a szeretetvendégségen kaptam. Úgy érzem, hogy az ige figyelmeztetés számomra és a konferenciára való ráhangolódást segíti bennem.

A másik kedves élmény-ajándék, ami a beszámoló végére szánok: egy felelevenített ének, amit pár évvel ezelőtt a Mohácsról jött lelkész, *Némethné Ildikó* tanított meg velünk. Most *Görög Hajnalka* - aki orgonált - tanította, illetve idézte fel nekünk. Én nem tudok jól énekelni, de többször felidéződik bennem. Gondolom, hogy versként is igen sokat mond.

A hitébresztő előadások a következők voltak:

- Izsák - *Záczkaliczky Pál* előadásában
- Jákób és családja - *Tóth Melinda* előadásában
- József az ács - *Záczkaliczky Pál* előadásában
- Apostolok - *Veperdi Zoltán* előadásában
- Hitvallók Magyarországon - *Missura Tibor* előadásában (1945 - 1989)
- Gyülekezetek Magyarországon - *Keveházi László* előadásában (1945 - 1989)

Minden téma igen érdekes volt, és nagyon felkészült előadóktól hangzott el. Már korábban is találkoztunk velük, kivéve *Tóth Melinda* ózdi lelkészével. Ő a saját életét, mint önvallomást is, részletesen beleszőtte az előadásába. Elmondta, hogy mennyire megváltozott az élete, mióta meggyógyult súlyos betegségéből (agyműtét, szívinfarktus).

Naponta többször vers is elhangzott *Türmezei Erzsébet* költeményeiből - emlékeztetve születésének 100. évfordulójára - mindig az előadáshoz, áhítatokhoz illően.

A konferencia fő címe: „Hit a változó világban” (arccal az

örök élet felé) Ehhez kapcsolódóan megemlítem, hogy évekkel ezelőtt eljöttek az anyaházból a diakonisszák színté mind, akik akkor még éltek. Most csak ketten tudtak kijönni Piliscsabára, *Berta* testvér és *Magassy Vilma*. Ők minden erejükkel igyekeztek segíteni bennünket, bár már ők is segítségre szorultak. *Berta* nővér gyönyörű imádságokkal szolgált, *Magassy Vilma* pedig a vasárnapi reggeli áhítatot tartotta. Nagyon meghatóan beszélt. „Arccal az örök élet felé” volt a választott ige is, és az éneke is, amit kiegészített imája.

A pénteki napra esett egy fontos esemény, a FÉBÉ átalakulása. Új alapszabályt alkottak, mely szerint egyesületként működik tovább. Megválasztották a tisztségviselőket is.

Esténként filmvetítés is volt, de ezeken nem volt kötelező részt venni, helyette sétáltunk a környező utcákban.

Természetesen volt reggeli énekbresztő, imák, áhítatok és közös étkezések imával, énekekkel. Vasárnap pedig istentisztelet volt úrvacsorával, amely arról tanúskodott, hogy a piliscsabai gyülekezet élő, tagjaiban növekedést mutató, újabb gyülekezet.

Azért tartottam fontosnak ezeket leírni, elmondani, hogy minden korosztálynak javaslom ezt a komoly „hitébresztő” konferencia lehetőséget. Amennyiben tudnak áldozni időt, erőt, akkor érdemes részt venni. Számomra nagyon sokat jelentett.

Erős vár a mi Istenünk!

Barkó Jolán

Csend van bennem

Sz: Vándor Gyula

D: Vándor Gyula

1. Csend van ben-nem és em-lé-ke-zem, ké-pe a múlt-nak,
Vét-ket lá-tok s gon-do-zó ke-zet, szennyből, a sár-ból

4. 1. Gm A Dm Gm Dm
im, meg-je-len, mint ki ve-zet. Refr: Mért sze-ret Is-ten,
2. A Dm Gm Dm C F
mért sze-ret még, hogy le-het, mért nem mond-ja ki: c-lég?!

7. A Dm Gm Dm C F
mért sze-ret még, hogy le-het, mért nem mond-ja ki: c-lég?!

10. Dm F G Dm A Dm
Fél-tő kar-ja új-ra át-ö-lel, át-főrt ke-zé-hez szí-ve-m közel.

2. Csend van bennem és emlékezem, mily sok ajándék, nagy kegyelem,
Mily sok áldás, mily sok türelem Kísérte végig az életem.
Refr: Mért szeret Isten...
3. Csend van bennem és emlékezem, sokszor volt könnyes mindkét szemem,
Oly sok bánat, fájdalom is ért, Hozzá futottam irgalomért.
Refr: Mért szeret Isten...
4. Csend van bennem és emlékezem, hála dicséret él szívemen,
Hogy köszönjem múltat és jelent, holnapom védő, őrző kezét.
Refr: Mért szeret Isten...

„Lélekszakadva” - Misszió és értékörzés

Ez volt az idei külmissziói konferencia /EKME-Evangélikus Külmissziói Egyesület/ hívogató témája Piliscsabán 2012. július 5-8 között, amely alkalomról szeretnék egy rövid tájékoztatót adni.

B. Pintér Márta bevezetőjében összegezte is az összegyűjtött lényegét: a hívó embernek is szüksége van lelki táplálékra, hogy felkészülten fogadja a világ kérdéseit, kihívásait.

Balicza Iván lelkész a szövetségekötő Isten témakörét járta körül három gondolatkörben, Noé, Ábrahám és Mózes Istennel való kapcsolatában *Szemerei János* püspök is megtisztelte látogatásával a konferenciát. „Lélekmentés - szakadozott lelkű emberek” címmel a missziós munka nehézségeiről beszélt. Jézus jelenléte gyakran provokál, nem mindig tudunk vele mit kezdeni, kizökkent a megszokott rutinból. Jónás menekül előle, Pétert is zavarba hozza... De a lélek jelez, még ha az egyén nem is mindig tudja ezt érzékelni.

Varsányi Ferenc lelkész „bejárta...tanított...hirdette...gyógyított” címmel Jézust a misszionáriust mutatta be. Jézus megjelenése mindig terápia, szava gyógyít, a sokaság követi. És ő leül, látván a sokaságot... „Menjete el, tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek a nevében, tanítva őket hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nektek. És íme én veletek vagyok a világ végeztéig.”/Mt.28,18-20/ Jézus példáját követte *Molnár Mária* misszionárius a távoli

szigetvilágban, a 30-as években. Életútját, tevékenységét, mártírhalálát *Miklya-Luzsányi Mónika* mutatta be vetített képes előadásában.

Tulajdonképpen missziós munkát végez a *Szigeti* házaspár is Indiában, egy nemzetközi iskolában, nyelvtanárként. Gyerekeikkel együtt meséltek és mutatták be nem mindennapi életüket és a körülményeket, ahol az ott élőknek igazán csak szükségük van Isten könnyőire.

Szó volt még *Bálintné Kis Beáta* szolgálatáról, amit Nairobi utcagyerekei között végez. Pontos elszámolást küldött az adományok felhasználásáról, minden forintnak lélekmentő jelentősége van az ottani körülmények között.

Bárki vállalhat missziói szolgálatot, aki komolyan veszi Jézus Krisztus fent idézett missziói parancsát, de lehet anyagilag vagy imával támogatni is a kiküldötteket.

Az előadások szünetében, az esti órákban lehetőség volt személyes beszélgetésekre, gondolat- és tapasztalatcserére, régi ismerősökkel való találkozásra.

Szívmengető volt a Külmissziói Ifjúsági- és Gyermektábor jelenléte közel harminc vidám, mozgékony fiatallal. Sok ötlettel színesítették a felnőttek programját.

Isten áldását kérjük a missziós feladatokat vállalókra, munkájukra.

A konferencián részt vett és lélekben gazdagodva tért haza: *Molnárné Mártika, Szinyei Katalin* és a beszámolót író *Mészáros Magdolna*.

Erős vár a mi Istenünk!

A székesfehérvári evangélikus gyülekezet híres nyitottságáról és vendégszeretetéről. Ez megnyilvánul abban is, ahogyan testvérgyülekezeti kapcsolatait építi.

1999 táján a finnországi Kemi városának egyik evangélikus lelkésze, *Heikki Koivisto* szorgalmazta kapcsolatunkat. Ő álmolta meg, hogy a két testvérváros evangélikus gyülekezetei megismerjék egymást. Ebben sokat segítettek régi magyar barátai, *Baranyai Tamás* és *Solymár Péter*. Azóta több delegáció utazott egyik városból a másikba; kapcsolatunk célja, hogy megismerjük egymás életét. Ez az ismeretség segít abban, hogy hordozzuk egymást imádságban. (EvÉlet 2006. 29. szám)

Újabb meghívásukkal kapcsolatos felhívást a hátoldalon olvashatják testvéreink.

Bencze András

Kemi városának evangélikus temploma

A Molnár Gyula Irodalmi Kör eddigi működéséről, alkalmairól

Éveken keresztül terveztük a gyülekezeti irodalmi kör megalakítását, aztán a tervünk megvalósult, 2009. március 19-én megtartottuk első összejövetelünket, amelyet azóta további 27 alkalom követett.

Az irodalmi kör elnevezéséből látható, hogy *Molnár Gyuszi* bácsinak, gyülekezetünk néhai felügyelőjének az emlékét szeretnénk gondozni és megőrizni azzal, hogy alkalmaink elején felolvassunk verseiből. Halálának 5. évfordulóján – 2009 decemberében – pedig egy teljes alkalmat szenteltünk költészetének. Alkalmaink elején imádságban kérjük Isten segítségét terveink megvalósításához.

Külön alkalmat szenteltünk az irodalmi kör leple alatt *Molnár Gyuláné, Márti* néni 80. születésnapjának, illetve lelkészünk, *Bencze András* beiktatásának 25. évfordulóján is.

Az irodalmi kör alkalmait – a téli és a nyári szünetet leszámítva – havonta egyszer, csütörtökön este 18 órakor szoktuk tartani a gyülekezeti házban, egyeztetve más programokkal. Az alkalmak többségén nemzetünk nagy költői közül választottunk egyet-egyet, kedvünk szerint. Alljon itt egy felsorolás ennek bemutatására: *Radnóti Miklós, Berse-nyi Dániel, Balassi Bálint, Vajda János, Kosztolányi Dezső, Tóth Árpád, Juhász Gyula, Dsida Jenő, Nagy László, Arany János*. Gyakran kerestük a felsorolt költők verseiben a vallásos megnyilvánulást, az „Istenes versek” hangulatát. A választék annyira bőséges igazi költő nagyságokból, hogy a közeljövőben nem kell aggódnunk a válogatás miatt.

Tartottunk olyan alkalmakat is, amelyeken nem egy költő munkásságával foglalkoztunk, hanem ki-ki a kedves verseiből válogatott, mindenféle kötöttség nélkül. Így kerültek elő – egyelőre csak szemezgetve – *József Attila, Ady Endre, Babits Mihály, Wass Albert, Reményik Sándor, Kányádi Sándor, Weöres Sándor, Bódás János, Várnai Zseni, Csoóri Sándor, Faludy György, Tanczos Katalin* versei.

A fentiekén túl foglalkoztunk a közelmúlt versfaragói közül *Fésűs Éva* és *Túrmezei Erzsébet*, illetve a kortárs költők közül *Varró Dániel* és *Schrenk Éva* verseivel. Ez a néhány irodalmi kirándulás még inkább színesítette az együtt töltött órákat. Természetesen a humor sem maradhatott távol az irodalmi szemezgetés közben, hiszen a szó jelentése is beszédes, kár volna a komoly, szép versek mellől a vidámságot száműzni.

Apropó, ha már a színesítésnél tartunk! Sajnálhatja, aki nem volt jelen azokon az alkalmakon, amikor *Bakonyi István* irodalomtörténész, *Bobory Zoltán* – a Vörösmarty Társaság elnöke – *Román Károly* és *Pál Lajos* tanár urak, *Káliz Sajtos József* költő voltak a vendégeink! *Bakonyi István* bemutatta nekünk *Bobory Zoltánt*, és akkoriban megjelent könyvét, más alkalommal pedig saját, irodalomtörténeti könyvét ismertette. *Román Károly* előadást tartott *József Attiláról*, ahogy mi addig nem is ismertük, *Pál Lajos Németh László* munkásságát méltatta, *Káliz Sajtos József* pedig saját kötetét ismertette meg velünk. Azokon az estéken (rajtuk kívül) senki sem akart hazamenni, annyira szívesen hallgattuk előadásukat, magvas gondolataikat.

Itt kell megemlítenem a néhány alkalmunkon részt vevő *dr. Simonyi Gyulánét*, *Zsóka* nénit is, akit sokan ismertek gyülekezetünkben, és tudják Róla, hogy Ő is írt gyönyörű verseket. Ezek közül nagy átéléssel osztott meg velünk néhányat. Sajnos azóta eltávozott közülünk, emlékezzünk Rá szeretettel.

Az irodalmi kör alkalmain többnyire a megszokott, „kemény mag” vesz részt, de előfordult többször is, hogy szűknek bizonyult a gyülekezeti ház kisterme. Több alkalommal csatlakoztak hozzánk református testvéreink, illetve külső érdeklődők is, úgy gondolom senki sem bánta meg.

Várjuk a kör további bővülését, hiszen tudjuk, még alig-alig csipegettünk a gazdag, magyar költészet kincseiből, nem feledve persze az alapgondolatot, a *Molnár Gyuszi* bácsira való emlékezést.

Pethő Árpád

Isten

*Kinek porszem, mi nekünk egy világ,
S egy rebbenés határa az időnek:
Ki, a mi ember-agyban miriád,
Nem olvasod, mert semmiség előttem:
Ki búborék gyanánt elfújhatod,
Mit összehordtak népek, századok:
Minden fűszálban érezlek; de elmém
Nem bír felfogni, megnevezni nyelvén.*

*Kit megtagad a léha kételkedő,
Te adtál, ismeretlen ismerős Te,
Te földi szóval nem nevezhető,
Szívünkbe álmod, eszmét agyvelőnkbe.
Magát tagadja meg, ki megtagad,
Mint a napot, a fényt, a szint a vak.
A por fiához más nem illik itten,
Minthogy Tebenned megnyugodva higgyen.*

*Ki oda tűzted a közös napot
Sugárzó lényed egy parányaképen;
Ki hangodat majd zúgva hallatod,
Majd édes összhang bájos zengzetében;
Ki, hogy megszűnjünk élni, rendeled,
De, hogy meghaljunk, még sem engeded;
Ki ezt a bölcs világrendet behoztad:
Megértni vágyó elmém összeroskad.*

*A tudomány, az ember-bölcsesség
Hadd fejtegesse millió csodáid'...
Nyugodtan nézed újabb Babelét,
A melyen át egedbe nézni áhit.
Engem, tünődőt, volt-e kezded.
Időnek vége hogy mikor lehet:
Érzése elfog a parányiságnak,
És leborulva, térdemen imádlak.*

Reviczky Gyula

Gyereksarok

Zivko Kustic: A természet Istenről beszél (részletek a könyvből)

A delfinek a megengedettnél nagyobb sebességgel közlekednek

A delfineket a „legintelligensebb” állatoknak tartják. Kitudódott, hogy ők nem alkalmazkodnak a hajóépítés szabályaihoz. Egy hajó sebessége először is a motortól, a formától, a nagyságtól függ – és természetesen a víz sűrűségétől, amelyen közlekedik. Ha figyelembe vesszük az állat erejét, uszonyainak nagyságát és testének formáját, a delfinnek nem volna szabad óránként 28 kilométernél gyorsabban haladnia. Ehhez a szabályhoz azonban nem alkalmazkodik. Egy amerikai parancsnok, aki motorcsónakjával több, mint 50 km óránkénti sebességgel haladt, észrevette, hogy delfinek követik, sőt el is kerülnek. Egyesek szerint már láttak olyan delfineket, amelyek több mint 100 km óránkénti sebességgel haladtak. A dolog furcsának és hihetetlennek tűnt. Ezért az amerikai haditengerészet a Hawaii-szigeteken működő oceanográfiai intézménnyel karöltve kísérletezésbe fogott a nyílt tengeren. Egy megszelídített delfint a tengerbe engedtek, hogy kövesse a hajót. A kísérlet minden kétséget eloszlatott. A delfin könnyedén úszott a hajó előtt, amely 70 km-es sebességgel haladt. A vizsgálatok érdekében néhány állat az életével fizetett, hiszen boncolás nélkül nem lehet megismerni a test titkait. A fizikusok és a hajóépítők végül is megnyugodtak. Nincs szó csodáról. Amit azonban fölfedeztek, az mégis a természet igazi csodájának számít. A delfinek föltalálták – minden tudós mérnökön túltéve – hogyan lehet az örvényeket „megszelídíteni”, amelyek minden úszó tárgy oldalánál és mögötte keletkeznek. Ismert dolog, hogy ezek az örvények, amelyek az úszó tárgyak körül keletkeznek, akadályozzák azokat az úzásban, éppen úgy, mint a repülő tárgyakat és autókat a forgószelek. Ezért a nagyobb sebességre beállított járműveket aerodinamikusan szokták felépíteni – megnyúlt vízcepp formájára. De ez még mindig nem elég. Mert bármennyire is aerodinamikusan építenek fel egy járművet, illetve hidrodinamikusan a hajókat, elkerülhetetlen az oldalakon a súrlódás, amely következtében kis örvények keletkeznek, és ezek akadályozzák az előrehaladást. A delfinek megoldották ezt a problémát is. Módot találtak arra, hogy ezeket a kis örvényeket is tökéletesen semlegesítsék. Hogyan? Az állat sima bőre tele van érzékeny idegsejtekkel, amelyek „tudomásul veszik” az örvénykéket. Ezek az idegek szoros kapcsolatban állnak az apró izomréteggel, amelyek a bőr bizonyos részeit nagyon gyorsan megfeszítik vagy meglazítják. Így a bőr, a test felszínének különböző részein, apró és gyors rezgéseket tesz, ezzel semlegesíti a legkisebb örvényt is, és lehetetlenné tesz bármilyen súrlódást, sőt, elkerüli a víz ellenállását is. A sebesség ezért sokkal nagyobb, mint amilyen a napjainkig ismert hidrodinamikai törvények szerint lehetséges.

Így fejtették meg a mérnökök ezt a nehéz kérdést, de egyiküknek sem jut eszébe, hogy ezt a zseniális megoldást a delfinek okosságára és találmányosságára ruházza. Csupán egy újabb esetről van szó, amikor az állatok, illetve testüknek bizonyos tagjai úgy viselkednek, mintha tökéletesen

ismernék a természet törvényeit, pedig nyilvánvaló, hogy erről semmit sem tudhatnak. Újabb eset ez, amely arra ösztönöz bennünket, hogy fejet hajtsunk a természetben mindenhol megtalálható, láthatatlan Értelmesség előtt.

A méhek rejtjeles tánca

Az erdő szélén egy virágmezőre talált a méhecske. Visszasetett a kaptárba, és tájékoztatta társait: – „Figyelem! Nagyon sok édes eleséget találtam 625 méternyire a mi kaptárunktól, vagyis a napsugarak irányától 35 fokra balra.”

Ha ezt nagymama mesélte volna unokáinak, azt mondanánk, a modern nagymama matematikai adatokkal korszerűsítette az állatmesét. És eszünk ágába se jutna, hogy komolyan vegyük. Pedig modern természettudósok támasztják alá a tényeket. Hogy az adat még meghökkentőbb és pontosabb legyen, elmondjuk, hogy a méh üzenete kifejezéséhez szavak helyett rejtjeleket használ, s ezek igénybevétele olyan matematikai, ábrázoló mértani és asztronómiai ismereteket feltételez, amelyekre minden középiskolás büszke lehetne.

Két tudós, a német *von Frisch* és a francia *Rémy Chauvin* felfedezte, hogy ha a méh dús legelőre lel, visszarepül kaptárába. Ott a raj minden tagja előtt rejtjeles táncot lejt.

A gyors tánc közben mintha nyolcas számjegyeket írna le. A tánc sebességével adja a többiek tudtára, milyen távolságra van az eleség. A szög pedig, amelyet a nyolcas főtengelye és a napsugarak zárnak be egymással, jelzi az eleség helyének irányát. A méhek rögtön „megértik” ezt az üzenetet, és pontosan a táplálék helyére repülnek. A rejtjeles tánc olyan szabályos és pontos, hogy az ember, aki megfigyeli, nagyon gyorsan megtanulhatja a méhek „nyelvét”, és jómaga is meghatározhatja a helyzetet pontos szögmérővel és valamilyen optikai műszerrel, amellyel a méh „nyolcas” táncának a sebességét méri. Ezzel szemben a rajhoz tartozó méhek műszer nélkül fejtik meg az üzenetet. Még a raj legfiatalabbjai is, akiket senki nem tanított erre, azok is pontos irányba repülnek.

Mi vonható le mindebből?

Vajon a méh okosabb, mint az ember? Azt kell-e hinnünk, hogy a méhek matematikai és geometriai ismeretekkel születtek?

Higgyük-e, hogy e képesség a méhek véletlen táncának során alakult ki? Vagy tudományosabb volna elfogadni a méhraj valamilyen kollektív intelligenciáját, amelyben az egyes méhek célszerű szolgálatot teljesítenek, mint ahogy a szervezet egyes sejtjei az egész szervezet érdekében végzik feladatukat?

Nem egyszerűbb, ésszerűbb az emberiség általános felfogásával összhangban elismerni, hogy a természetben az Alkotó Elme nyilvánul meg?

EVANGÉLIKUS
EGYHÁZKÖZSÉG
SZÉKESFEHÉRVÁR

8000 Székesfehérvár
Szekfü Gy. u. 1.

Tel.: (22) 506-677

Fax: (22) 506-678

Mobil: (06) 20 824 3300

E-mail: szfvar@lutheran.hu

Honlap:

<http://szekesfehervar.lutheran.hu>

Bencze András lelkész
Mobil: (06) 20 824 3301

E-mail:

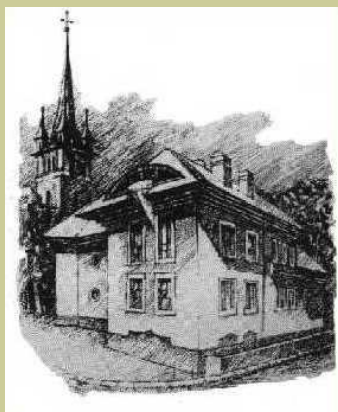
bencze.andras@lutheran.hu

Lázárné Tóth Szilvia beosztott
lelkész

Mobil: (06) 20 824 4238

E-mail:

tothszilvia83@gmail.com

Szeretettel kérjük, támogassa adója 1%-ával egyházunkat és alapítványunkat!

Magyarországi Evangélikus Egyház Technikai száma: 0035

„Egymásért Élni” Alapítvány adószáma: 18480067-1-07

Alapítványunk bankszámlaszáma: 10200232-29375211

Egyházközségünk bankszámlaszáma: 11736116-20082422

ALKALMAK A GYÜLEKEZETBEN

Az alkalmakról bővebb információ a lelkészi hivatalban kapható.

Istentiszteletek: vasárnap és ünnepnap 10,30 h

Az istentiszteleteken minden alkalommal megterítjük az Úr szent asztalát.

Közösségi alkalmak:

Hittanórák óvodás kortól 8. osztályig – szerda 17 h

ifjúsági óra középiskolásoknak – péntek 16 h

érettségi után – péntek 18 h

elmaradt hittanórák – felnőttek beszélgető köre – hétfő 18 h

felnőtt katechézis - felkészülés keresztségre és konfirmációra – megbeszélés szerint

szülők beszélgető köre – a hittan órával párhuzamosan – szerda 17 h

gyülekezeti bibliakör – a következő vasárnap igéjére készülünk – kedd 16 h

énekkari próba – szerda 18 h

missziói kör – kézimunka, beszélgetés, ének – kedd 14,30 h

nyugdíjas klub – hónap első hétfője 9 h, és hirdetés szerint

Házasság Hétvége Közössége – havonta egy alkalommal megbeszélés szerint

Irodalmi kör – havonta egy alkalommal csütörtökön 18 h, megbeszélés szerint

Ünnepek, kiemelkedő alkalmak:

72 óra kompromisszumok nélkül – fiatalok önkéntes munkája – október 12-14. között.

Érdemes előzetesen jelentkezni az ifjúsági órán

október 31. Reformáció ünnepe 10,30 h istentisztelet

18 h Ökumenikus istentisztelet, megemlékezés a Budai úti református templomban

november 1. mindenszentek ünnepe 16 h Istentisztelet az evangélikus temetőben (Homoksor)

november 4. vasárnap 9 h családi istentisztelet

november 17. szombat – egyházmegyei focikupa Bakonyszombathelyen

november 18. vasárnap 16 h – énekkari szeretetvendégség

megemlékezés a 100 éve született evangélikus zeneszerzőkről: *Sulyok Imre, Rezessy László,*

Fasang Árpád, s a szintén 100 éve született énekszerzőről: *Túrmezei Erzsébetről*

november 25. vasárnap 10,30 h – örök élet vasárnapja

december 2. vasárnap 9 h családi istentisztelet

december 8. szombat családi adventezés

MEGHÍVÓ

Finn testvérgyülekezetünk, Kemi gyülekezete meghívta gyülekezetünk tagjait.

2013. augusztus első felében 7-8 napra, legfeljebb 20 főnek szól a meghívás.

Mivel a repülőjegy várhatóan akkor olcsóbb, ha időben megvásároljuk, ezért szeretnénk az utazók listáját már ez év végére, legkésőbb januárra összeállítani.

Várjuk testvéreink érdeklődését és jelentkezését a lelkészi hivatalban.